

Sparbarometer

Första kvartalet 2006

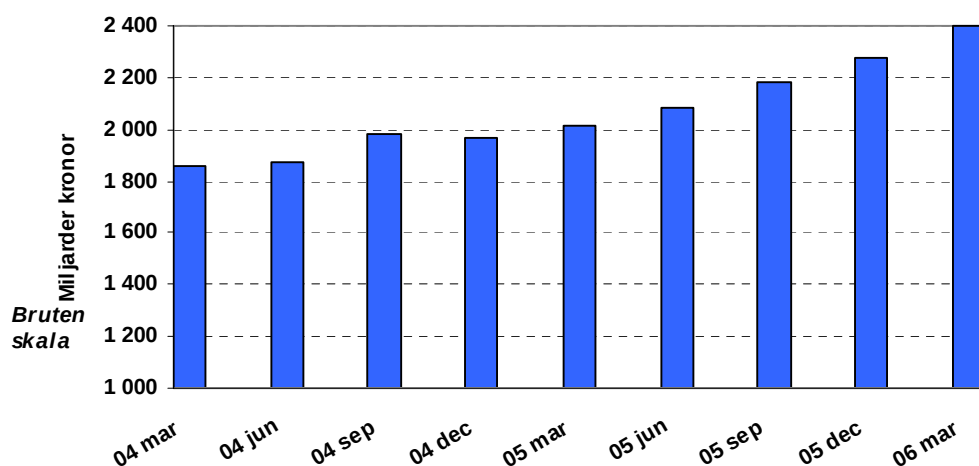
Sparbarometern visar hushållens finansiella sparande och skuldsättning över tiden och hur detta sparande fördelats mellan olika sparformer. Den ger dock ingen fullständig bild av förmögenhetssituationen, eftersom statistiken bara avspeglar det finansiella sparandet och de finansiella tillgångarna – bankinlåning, pensionsförsäkringar, fonder etc. Det innebär att hushållens investeringar i egna hem och i andra reala tillgångar inte finns med. I en samlad bedömning av hushållens förmögenhetsutveckling och skuldsättning måste givetvis även de reala tillgångarnas värde beaktas. Nämnas ska dock att statistiken från och med 2006 även innefattar värdet av hushållens bostadsrättsandelar. Dessa data har även tillförts statistiken bakåt. Redovisningen av tillgångssidan i sparbarometern blir därmed densamma som i SCB:s finansräkenskaper.

Sparbarometern baseras på preliminär statistik som finns tillgänglig inom cirka en månad efter kvartalsskifte. Eftersom materialet baserar sig på korttidsstatistik kan det ske revideringar när årsstatistiken blir tillgänglig.

Hushållens finansiella förmögenhet och skuldkvot

Hushållens finansiella nettoförmögenhet – tillgångar minus skulder – ökade stadigt under hela 2005, efter en svacka hösten 2004. Till stor del förklaras utvecklingen av aktiepriserna - under 2005 steg aktiekurserna på Stockholmsbörsen med cirka 30 procent. Utvecklingen har fortsatt i samma riktning under årets första kvartal, och av i huvudsak samma anledning - Stockholmsbörsen steg med cirka 11 procent under januari t o m mars.

**Hushållens finansiella nettoförmögenhet vid kvartalsslut
(inkl. kollektiva försäkringar) 2004 kv. 1 - 2006 kv. 1**

Tillväxten av nettoförmögenheten avser nettot mellan förmögenhetsökning och skuldökning. Här kan man för 2005 konstatera en ganska kraftig skuldökning – 177 Mdr kronor - men en ännu kraftigare ökning av tillgångsvärdena på 509 Mdr kronor. Detta gav en ökning av nettoförmögenheten på 332 Mdr kronor under 2005. Under första kvartalet 2006 växte bruttoförmögenheten med 134 Mdr kronor, skulderna med 38 mdr och således nettoförmögenheten med 98 Mdr. Detta är högre än föregående kvartal och även högre än motsvarande kvartal förra året.

Eftersom värdet av tillgångarna växt snabbare än värdet av skulderna har detta också resulterat i att skuldkvoten, dvs. de finansiella skulderna i förhållande till den finansiella förmögenheten, fortsatt att sjunka under årets första kvartal.

Hushållens ställning*

Miljarder kronor	04 mar	04 jun	04 sep	04 dec	05 mar	05 jun	05 sep	05 dec	06 mar
Finansiella tillgångar****	2 680	2 727	2 848	2 846	2 905	3 003	3 139	3 266	3 400
Inkl. kollektiva försäkringar**	3 325	3 388	3 523	3 559	3 636	3 754	3 902	4 043	4 205
Skulder	1 467	1 512	1 543	1 590	1 619	1 671	1 717	1 767	1 804
Finansiell nettoförmögenhet	1 213	1 216	1 305	1 256	1 286	1 332	1 423	1 499	1 597
Inkl. kollektiva försäkringar	1 858	1 876	1 980	1 969	2 017	2 083	2 185	2 276	2 401
Skuldkvot***	54,7%	55,4%	54,2%	55,9%	55,7%	55,6%	54,7%	54,1%	53,0%
Inkl. kollektiva försäkringar	44,1%	44,6%	43,8%	44,7%	44,5%	44,5%	44,0%	43,7%	42,9%

*) Exklusive hushållens intresseorganisationer.

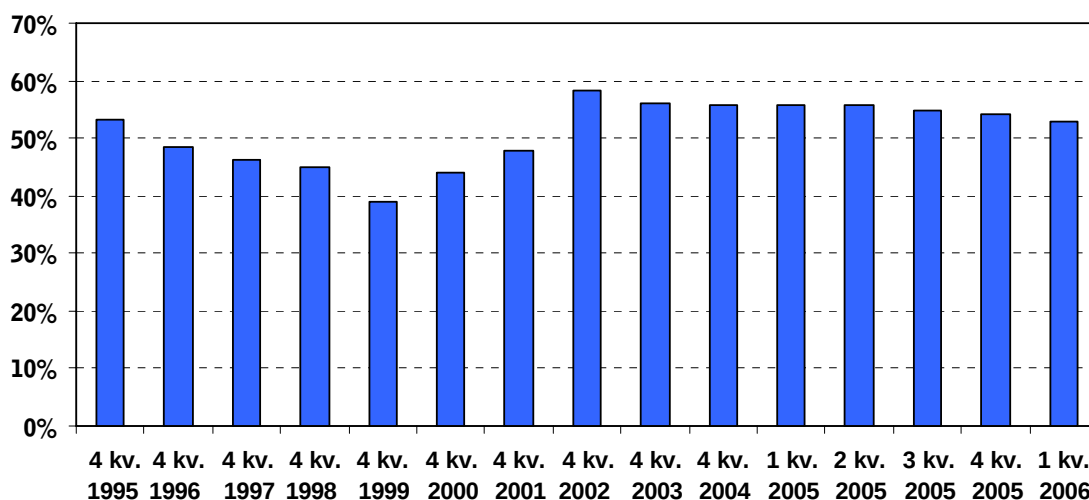
**) Kollektivt försäkringssparande består av avtalsförsäkringar bestämda i kollektivavtal och andra avtal mellan arbetsmarknadens parter.

***) Finansiella skulder i förhållande till finansiella tillgångar exkl. kollektivt försäkringssparande.

****) Justering har skett till att även inkludera hushållens bostadsrättsandelar.

Hushållen har alltså som **kollektiv** betraktat fått en allt starkare balansräkning. Men hushållen är ett mycket heterogent kollektiv, där tillgångs- och skuldsidorna skiftar starkt både till storlek och till sammansättning mellan enskilda hushåll. Det här styrs i sin tur av en rad olika förhållanden – inkomst, ålder, familjesituation och boendeform är några, skillnader i kunskap, intresse och i attityder när det gäller att spara och att ta lån är andra. Inget hushåll är riktigt det andra likt, och totalbilden för hushållssektorn avspeglar inte nödvändigtvis läget för det ”typiska” hushållet – i den mån något sådant finns.

Hushållens finansiella skuldkvot (exkl. kollektiva försäkringar)

I tabellen nedan redovisas tillgångar och skulder i relation till hushållens disponibla inkomster, dvs. inkomst efter skatter och bidrag. Från och med 2003 har förmögenheten både i brutto- och nettotermer successivt ökat i förhållande till disponibelinkomsterna. Denna utveckling accentuerades under 2005, och har fortsatt i år.

Hushållens finansiella nyckeltal

Miljarder kronor	2001	2002	2003	2004	2005	kv 1 2006
Hushållens disponibla inkomster	1 170	1 231	1 268	1 301	1 339	1 357
Finansiella tillgångar	2 598	2 300	2 588	2 846	3 266	3 400
i procent av disponibla inkomster	222	187	204	219	244	251
Inkl. kollektiva försäkringar**	3 210	2 890	3 217	3 559	4 043	4 205
i procent av disponibla inkomster	274	235	254	274	302	310
Skulder	1 228	1 324	1 451	1 590	1 767	1 804
i procent av disponibla inkomster	105	108	114	122	132	133
Finansiell nettoförmögenhet	1 370	976	1 136	1 256	1 499	1 597
i procent av disponibla inkomster	117	79	90	97	112	118
Inkl. kollektiva försäkringar**	1 983	1 566	1 766	1 969	2 276	2 401
i procent av disponibla inkomster	169	127	139	151	170	177

*) Den disponibla inkomsten för år 2006 bygger på Konjunkturinstitutets prognoser

**) Kollektivt försäkringssparande består av avtalsförsäkringar bestämda i kollektivavtal och andra avtal mellan arbetsmarknadens parter.

***) Justering har skett till att även inkludera hushållens bostadsrättsandelar.

Hushållens nysparande och skuldökning

Hushållens nysparande och skuldökning

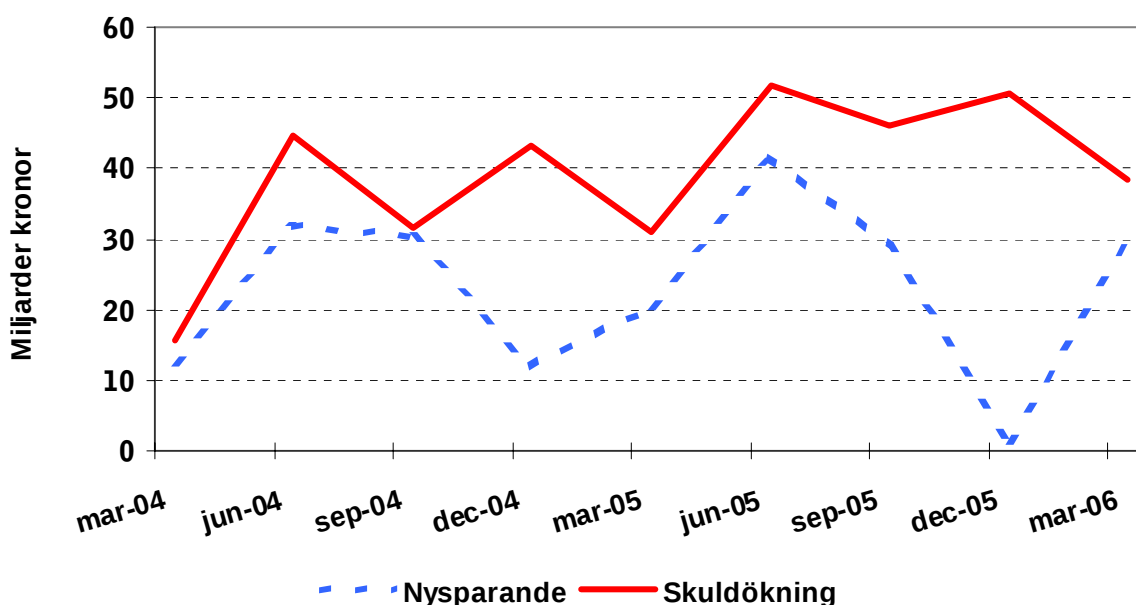
Nysparande under perioden

	2004				2005				2006
	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.
Miljarder kronor									
Nysparande, brutto **	12,4	31,7	30,4	11,9	20,5	41,5	29,0	1,4	29,6
Inkl. kollektiva försäkringar *	27,7	47,5	45,0	26,3	38,8	61,4	40,6	15,8	57,3
Skuldökning, brutto	15,7	44,7	31,5	43,2	31,1	51,9	46,0	50,6	38,4
Nysparande, netto	-3,3	-13,0	-1,1	-31,3	-10,6	-10,4	-17,0	-49,2	-8,8
Inkl. kollektiva försäkringar	12,0	2,8	13,5	-16,9	7,7	9,5	-5,4	-34,8	18,8

*) Kollektivt försäkringssparande består av avtalsförsäkringar bestämda i kollektivavtal och andra avtal mellan arbetsmarknadens parter.

**) Justering har skett till att även inkludera hushållens bostadsrättsandelar.

Hushållens nysparande brutto och skuldökning brutto kvartalsvis, 2004 kv. 1 - 2006 kv. 1

Som framgått är hushållssektorns goda finansiella ställning inte främst ett resultat av ett högt sparande, utan av att de finansiella tillgångar man har sen tidigare ökat i värde. Detta framgår tydligt när man, som ovan, jämför nysparande och skuldökning kvartal för kvartal – skuldökningen har de senaste två åren varje kvartal varit större än nysparandet. Sista kvartalet 2005 blev differensen ovanligt stor, genom att nysparandet då var nära noll. Under första kvartalet 2006 har nysparandet gått upp igen, samtidigt som nyupplåningen minskat något.

När det gäller skuldtillväxten har det i hög grad varit bostadsefterfrågan och bostadspriserna som drivit utlåningen, och det är följaktligen bolåneinstituten som i första hand ökat sin utlåning. Det är också en ganska dämpad utlåningsökning från bolåneinstituten (+ 2,8 %) som främst förklarar den lägre utlåningstillväxten.

Sparformernas utveckling

Hushållens nysparande fördelat på sparformer

Transaktioner under perioden

	2004				2005				2006
	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1kv.
Miljarder kronor									
Försäkringssparande, individuellt*	13,6	13,1	9,7	11,7	1,3	7,7	1,6	4,5	4,3
Aktier	1,0	-2,6	-1,5	-3,7	-1,9	-6,5	1,1	0,7	0,0 ****
Fonder	6,0	5,0	4,6	5,6	2,7	1,7	4,8	3,0	1,9
<i>Därav svenska fondandelar</i>	3,1	2,8	0,6	0,5	2,2	0,3	2,7	3,4	3,1
<i>Därav utländska fondandelar</i>	2,9	2,2	4,0	5,1	0,5	1,4	2,1	-0,3	-1,2
Bankinlåning**	7,1	13,0	17,8	-21,1	20,3	22,8	20,4	-14,1	25,4
Obligationer	-4,0	-0,4	-1,6	13,9	-1,4	8,4	0,4	1,4	0,9
Sedlar, mynt och lån till finanssektorn	-4,6	1,8	0,1	3,0	-2,1	4,0	-0,6	3,0	-2,7
Bostadsrättsandelar	1,6	2,7	1,3	2,5	1,3	2,9	1,3	2,3	0,0
Övriga finansiella tillgångar***	-8,2	-1,0	0,0	0,0	0,4	0,5	0,0	0,6	-0,2
Totalt	12,4	31,7	30,4	11,9	20,5	41,5	29,0	1,4	29,6

*) Beräkningsmetoden har under 2002 ändrats från att tidigare haft bolagsnivån som bas till att nu utgå från försäkringsgren.

**) Inklusive allemansspar och riksgäldsspar.

***) Kundlikvidfordringar

****) Nysparandet i aktier finns inte tillgängligt under den senaste perioden.

Det fjärde kvartalet brukar erfarenhetsmässigt innebära en tydlig nedgång i banksparatet som följs av en återhämtning under kvartalet efter. Så har skett även den här gången. I övrigt är förändringarna inte särskilt uppseendeväckande. Det kan noteras att nysparandet i aktier satts till noll, beroende på att data än så länge inte finns tillgängliga. Mot bakgrund av den gynnsamma börsutvecklingen under det första kvartalet finns anledning att förmoda att nysparandet i aktier varit positivt.

Hushållens finansiella portfölj

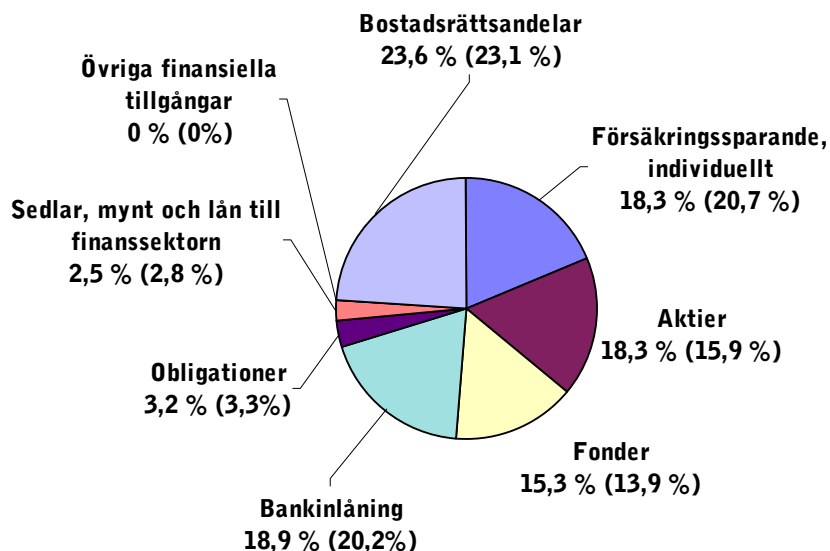
Ställning samt andelar

	2004				2005				2006
	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.
Miljarder kronor									
Försäkringssparande, individuellt	645	659	668	600	602	613	614	617	622
procent	24,1	24,1	23,5	21,1	20,7	20,4	19,6	18,9	18,3
Aktier	409	413	413	446	461	500	555	565	621
procent	15,3	15,2	14,5	15,7	15,9	16,6	17,7	17,3	18,3
<i>Därav svenska aktier</i>	351	354	356	391	403	436	489	499	554
<i>procent av aktier</i>	85,8	85,8	86,2	87,5	87,3	87,2	88,2	88,3	89,2
<i>Därav utländska aktier</i>	58	59	57	56	59	64	66	66	67
<i>procent av aktier</i>	14,2	14,2	13,8	12,5	12,7	12,8	11,8	11,7	10,8
Fonder	373	375	374	390	404	434	464	484	520
procent	13,9	13,7	13,1	13,7	13,9	14,5	14,8	14,8	15,3
<i>Därav svenska fonder</i>	297,7	300	295	305	318	346	375	396	432
<i>procent av fonder</i>	79,9	80,0	78,9	78,1	78,6	79,7	80,9	81,8	83,1
<i>Därav utländska fonder</i>	75	75	79	85	86	88	89	88	88
<i>procent av fonder</i>	20,1	20,0	21,1	21,9	21,4	20,3	19,1	18,2	16,9
Bankinlåning*	558	572	589	568	588	611	631	617	642
procent	20,8	21,0	20,7	20,0	20,2	20,3	20,1	18,9	18,9
Obligationer	91	86	85	98	97	105	106	107	108
procent	3,4	3,2	3,0	3,5	3,3	3,5	3,4	3,3	3,2
Sedlar, mynt och lån till finanssektorn	79	81	81	84	81	85	85	88	84
procent	3,0	3,0	2,8	2,9	2,8	2,8	2,7	2,7	2,5
Bostadsrättsandelar	523	542	637	659	670	653	683	786	802
procent	19,5	19,9	22,4	23,2	23,1	21,7	21,8	24,1	23,6
Övriga finansiella tillgångar	1,4	0,4	0,4	0,4	0,8	1,3	1,2	1,8	1,6
procent	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt finansiella tillgångar	2 680	2 727	2 848	2 846	2 905	3 003	3 139	3 266	3 400
Portföljandelar totalt, procent	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

*) Inklusive allemansspar och riksgäldsspar.

Anm.: ”utländska aktier” avser aktier som köpts eller sålts på svensk marknadsplats

Hushållens finansiella portfölj 31 mars 2006 (31 mars 2005)

De stigande bostadspriserna, i synnerhet i vissa delar av landet, och den gynnsamma börsutvecklingen avspeglas i att aktier, fonder och bostadsrättsandelar fått växande vikt i hushållens samlade portfölj, medan banksparande och försäkringssparande fått maka åt sig.

En annan infallsvinkel att se på förändringar i sparmönstren är att urskilja den andel av hushållens sparande som direkt och indirekt har anknytning till aktier, respektive vad som kan kallas räntesparande. Under 2004 och 2005 har det skett en tydlig andelsuppgång för det aktierelaterade sparandet - från 46 procent till 51 procent. Detta avspeglar återigen de stigande börsvärdena. Första kvartalet innebar en fortsättning på den trenden – det aktierelaterade sparandet steg till 52 procent. Parallellt med detta har det direkta aktieägandet fått ökad vikt.

Aktiesparandets och räntesparandets andelar i portföljen

Aktiesparandets och räntesparandets andelar i portföljen

	2004				2005				2006
	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.
Miljarder kronor									
Aktiesparande ^{*)}	940	949	950	978	1 007	1 076	1 158	1 187	1 278
procent av portfölj	47	46	46	48	48	49	50	51	52
Räntesparande ^{**)}	1 077	1 094	1 118	1 069	1 091	1 135	1 159	1 150	1 181
procent av portfölj	53	54	54	52	52	51	50	49	48
Totalt, procent	100	100	100	100	100	100	100	100	100

^{*)} Inkluderar 50 % av andra fonder och 30% av individuellt försäkringssparande.

^{**)} Inkluderar 50 % av andra fonder och 60% av individuellt försäkringssparande.

Det direkta ägandet i aktieportföljen

	2004				2005				2006
	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.	2 kv.	3 kv.	4 kv.	1 kv.
Miljarder kronor									
Direktägda aktier	409	413	413	446	461	500	555	565	621
Total aktieportfölj ^{*)}	940	949	950	978	1 007	1 076	1 158	1 187	1 278
Andel av total aktieportfölj, procent	44	44	43	46	46	46	48	48	49

^{*)} Inkluderar 50 % av andra fonder och 30 % av individuellt försäkringssparande.

Om statistiken

Underlag till Sparbarometern görs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Finansinspektionen. Syftet är att snabbt ge en preliminär kalkyl över hushållens finansiella sparande och förmögenhet kvartalsvis. Publiceringen sker inom fem till sex veckor efter kvartalsskifte på Finansinspektionens hemsida, www.fi.se.

Sparbarometern baseras på preliminär statistik som finns tillgänglig inom en månad efter kvartalsskifte.

Från och med redovisningen av 4:e kvartalet 2005 ingår även värdet av hushållens bostadsrättsandelar i tillgångsredovisningen. Serierna har även justerats bakåt i tiden för att inkludera dessa. Statistiken bygger på den senaste folk- och bostadsräkningen som uppdaterats med bland annat ombildningar av bostadsrätter. Prisfaktorn baseras på mäklarstatistik.

Sparbarometern bygger på samma begrepp som finansräkenskaperna, vilka är en del av nationalräkenskapssystemet och som styrs av internationella regler.

Sparbarometern har därigenom samma definitioner som finansräkenskaperna vilket medför att uppgifterna har en god överensstämmelse med de uppgifter om hushållen som senare presenteras i de kvartalsvisa finansräkenskaperna.

Underlagen till Sparbarometern på SCB: s hemsida:

http://www.scb.se/templates/Product___7808.asp

Finansräkenskaperna på SCB:s hemsida:

http://www.scb.se/templates/Product___7770.asp

Kontaktpersoner

Finansinspektionen:

Hans Bäckström

08-787 80 80

hans.backstrom@fi.se

SCB:

Nicolai Nystrand, ekonom/statistiker

08-506 945 45

nicolai.nystrand@scb.se

Marianne Biljer, ekonom

08- 506 942 48

marianne.biljer@scb.se